

'I Am Art'

เสื้อยืดลายปัก

ถักทอพื้นธุรกิจผู้พิการ

• จิราวัฒน์ คงแก้ว

“พี่เป็นโพลิโอม่าตั้งแต่อายุ 7 ขวบ”

“ศุภวรรณ เฌยศิริ” ผู้ก่อตั้งเสื้อยืดลายปักทำมือแบรนด์ **I Am Art** บอกกับเราแทนคำตอบในท่วงท่าเดินที่อาจดูผิดไปจากคนปกติอยู่บ้าง แต่การได้รับการดูแลมาอย่างดีตั้งแต่เด็ก เธอเลยเติบโตมาไม่ต่างจากเด็กทั่วไป มีโอกาสได้รับการศึกษา จบจากคณะศุภวรรณศาสตร์ สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกายเทคนิคกรุงเทพ (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ในปัจจุบัน) จากนั้นก็ไปเรียนต่อด้านการออกแบบและการตัดเย็บชั้นสูงเพิ่มเติม ก่อนเข้าทำงานในแผนกดีไซน์ของบริษัทการพิมพ์ที่ผลิตให้กับญี่ปุ่นและห้างเซ็นทรัล อยู่นานถึง 23 ปี

ทว่าวันหนึ่งก็มาถึงจุดเปลี่ยนเมื่อเธอตัดสินใจหันหลังให้อาชีพลูกจ้างแล้วออกมาเป็น “ผู้ประกอบการ”

เราขายคุณภาพ
ไม่ได้ขายความพิการ
ฉะนั้นถ้าใครบอกว่า
จะช่วยซื้อคนพิการหน่อย
พี่จะบอกเลยว่า ไม่เอานะ
อยากได้เขาซื้อ
เพราะของเราดีจริงๆ

ใบหน้าเปื้อนยิ้ม แนะนำ
ผลิตภัณฑ์ได้จะฉาน
อวดโชว์ผลงานเลี้ยงดูลายปักทำมือ แปรนด์
“I Am Art” ที่เจ้าตัวทั้ง
ออกแบบและสร้างแบรนด์
ขึ้นมาด้วยตัวเอง
มองผิวเผินเธอก็เหมือน
แม่ค้าทั่วไป แต่เบื้องหลัง
ความสดใส เธอคือ
ผู้ประกอบการคนพิการ
ที่หลีกเลี่ยงข้อจำกัดทาง
ร่างกาย มาสร้างธุรกิจคลุ
เพื่อมอบชีวิตใหม่ให้ผู้พิการ

เธอก็เริ่มเอาวิชาความรู้ด้านการออกแบบที่ถนัด
ถ่ายทอดไปยังน้องๆ ไปสอนให้ทำผลิตภัณฑ์อย่างง่ายๆ
เช่น กระเป๋าผ้าลดโลกร้อนที่แต่งเติมลวดลายปัก
ลงไปให้เก๋ๆ เสร็จแล้วก็ไปจำหน่ายดู ผลปรากฏว่า
ผลงานของน้องๆ “ขายได้”

“พี่เอาเงินที่ขายได้ไปให้เขาเห็นขนานตาไหล
พูดแต่ว่า ตั้งแต่เกิดมา ไม่เคยมีใครมาสอนทำอะไร
แบบนี้เลย นี่เป็นครั้งแรกที่ได้ค่าตอบแทนจาก
การทำงาน ภาพนั้นกินใจพี่มาก จนทำให้รู้สึกว
เราคงต้องลุกมาทำอะไรสักอย่างแล้ว”

ศุภวรรณ เจยศิริ

“ระหว่างทำงานอยู่มีโอกาไปเป็นอาสาสมัคร
ช่วยงานคนพิการช่วงวันหยุด ได้เจอกับน้องๆ ผู้พิการ
ที่เขา รวมกลุ่มกันทำกิจกรรม วันหนึ่งเกิดความรู้สึกว
เราทำงานได้เงินเดือนก็จริง แต่ความรู้ที่มีไม่เคยได้
ถ่ายทอดไปถึงคนอื่นเลย ขณะที่น้องๆ ผู้พิการ บางคน
เขามีใจอยากทำงานนะ แต่ไม่มีโอกาส และไม่เคย
ได้รับโอกาสนั้น เลยสะกิดใจขึ้นมาในตอนนั้น”

เป้าหมายใหม่ไม่ได้มีคำตอบอยู่ที่อาชีพลูกจ้าง
แต่เธอหวังว่าจะทำงานที่สามารถเลี้ยงตัวเองได้ไม่เป็น
ภาระของครอบครัว ขณะเดียวกันก็ต้องช่วยสร้าง
โอกาสให้น้องๆ ผู้พิการด้วย คำตอบที่ว่าคือการออก
มาทำธุรกิจของตัวเอง แล้วจ้างงานน้องๆ ผู้พิการ

จุดเปลี่ยนชีวิตไม่ได้เกิดขึ้นอย่างนุ่มนวล ศุภวรรณ
เตรียมตัวอยู่ 5 ปี เริ่มจากเก็บเงินเพื่อมาเป็นทุน
ตั้งต้นกิจการ เวลาเดียวกันก็มองหาธุรกิจที่น่าสนใจ
ไปด้วย จนวันหนึ่งคนสนิทป่วยเข้าโรงพยาบาล ต้องรับ
การรักษาอยู่หลายเดือน ระหว่างเฝ้าไข้เธอลองนำเลี้ยงดูลายปัก
มาปักลวดลายแถมแรกๆ ก็แค่ทำเป็นงานอดิเรก
แต่ปรากฏว่า ทั้ง พยาบาล ญาติคนไข้ ตลอดจนผู้ป่วย
ให้ความสนใจเยอะมาก เพราะลวดลายน่ารักน่าชัง
แถมยังสามารถปักชื่อเพิ่มความพิเศษได้อีกด้วย ผู้คน
เลยเข้ามาซื้อเยอะ ยอดออเดอร์สูงถึงกว่าร้อยตัว...
โอกาสธุรกิจที่ฝันไว้ได้เกิดขึ้นแล้ว

นั่นคือที่มาของ **I Am Art** เลื่อยยึดลายปักทำมือ ดีไซน์น่ารักน่าชัง ที่มีแรงงานเป็นผู้พิการทั้งหมด โดยเธอเริ่มจากเข้าไปสอนทำผ้าปักทำมือให้แก่ผู้พิการ จากนั้นก็ไปติดตามถามดูว่า ใครสนใจอยากรับเสื้อไปทำบ้าง โดยที่วัตถุดิบทั้งหมดเธอจะจัดหาให้ แถมยังไปส่งให้ทำถึงบ้านด้วย โดยคนทำจะได้รับค่าจ้างที่ตัวละ 50 บาท

“ส่วนใครจะไม่รับจากเรา แต่จะเอาไปทำขายเองที่บ้านก็ได้นะ ไม่หวงเลย ยังบอกเขาอีกว่า ไม่ใช่คุณจะทำได้เฉพาะเสื้อยืด แต่อาจเป็นกางเกงยีนส์ เป็นกระเป๋าก หรืออย่างอื่นก็ได้ และถ้าทำดี ๆ จะเอาแบรนด์ของเราไปใช้ยังได้เลย เพราะเป้าหมายคืออยากให้เขามีรายได้ สามารถเลี้ยงดูตัวเองได้”

เธอบอกเป้าหมายที่เริ่มจากให้วิชาความรู้ เพื่อให้ผู้พิการจะได้ไปขยายผล ซึ่งปัจจุบันมีแรงงานอยู่ที่ประมาณ 7-8 คน ผลผลิตสินค้าได้กว่าร้อยละเดือนราคาขายที่ตัวละ 250-300 บาท โดยช่องทางขายหลักยังเป็นการออกงานทั้งในกรุงเทพและต่างจังหวัด

“เดือนหนึ่งเราออกงานประมาณ 10-15 วัน ที่เหลือก็มาผลิต แล้วจ้างงานให้กับผู้พิการ” เธอบอกกระบวนการทำงาน

ศุภวรรณ เข้าร่วมโครงการ การพัฒนาธุรกิจคนพิการ ภายใต้โครงการต่อยอดผู้ประกอบการใหม่ และการจัดตั้งหน่วยงานจัดจำหน่ายและกระจายสินค้าคนพิการ ที่สนับสนุนโดย สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สพว.) สถาบันสร้างเสริมสุขภาพ

คนพิการ (สสพ.) และ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เธอเอาความรู้มาพัฒนาแบรนด์ พัฒนาการตลาด เพื่อพร้อมสำหรับการเป็นผู้ประกอบการใหม่

แม้แรงงานผู้พิการ จะยังมีข้อจำกัดในการทำงาน แต่เธอยืนยันว่าจะจ้างงานคนพิการเท่านั้น และย้ำว่า แม้เป็นธุรกิจคนพิการ แต่ผลิตภัณฑ์ I Am Art ก็ขายคุณภาพ ไม่ใช่ความพิการ

“เราขายคุณภาพ ไม่ได้ขายความพิการ ฉะนั้นถ้าใครบอกว่า ช่วยซื้อคนพิการหน่อย ก็จะบอกเลยว่า ไม่เอานะ เพราะเราไม่ได้ขายความพิการ แต่อยากให้เขาซื้อเพราะของเราดีจริงๆ”

ถามว่าฝันอยากเห็นธุรกิจเติบโตไปขนาดไหน คนทำบอกว่า ไม่ต้องการเติบโตแบบพลแตก ขอแค่ยังมีรายได้พอ

อยู่ได้ สามารถแบ่งปันไปให้ผู้พิการ โดยอยากให้ธุรกิจเป็นเหมือนต้นไม้ที่ค่อยๆ เติบโตขึ้นด้วยรากที่แข็งแรง และแม้วันที่เธอไม่อยู่แล้ว แต่ยังมีคนหยิบงานนี้ไปทำต่อเพื่อสานฝันธุรกิจเพื่อผู้พิการตลอดไป

ประเทศไทยมีคนพิการมากกว่า 1.5 ล้านคน ในจำนวนนี้มีเพียงไม่กี่คนที่ผลักดันตัวเองจนกลายมาเป็น นักธุรกิจคนพิการได้ เพราะเส้นทางนี้ไม่ง่าย และยังมีอีกหลายข้อจำกัด เหมือนที่ “**ธนนันท์ พรายจันทร์**” ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาพื้นฐานธุรกิจสถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม บอกเราว่า ปัญหาของนักธุรกิจคนพิการมีตั้งแต่ผู้พิการไม่รู้ว่าทำอะไรดี ไม่มีความมั่นใจในตัวเอง ขณะสินค้าคนพิการที่ผลิตออกมา ก็ยังมีตลาดที่แคบ ไม่สามารถกระจายออกไปได้ในวงกว้าง อีกปัญหาสำคัญก็เรื่องการใช้เงิน อย่างพอเริ่มมีเงินก็เริ่มใช้จ่ายเกินตัว พอรายได้ไม่เพียงพอ เลยเขวจากเป้าไปทำงานเป็นลูกจ้าง กลับเข้าสู่วังวนเดิมๆ

สำหรับทางแก้ไขในฐานะผู้พัฒนา เขามองว่า ต้องให้ผู้พิการออกมาทำกิจกรรมร่วมกับเครือข่ายมากขึ้น ได้พูดคุยแลกเปลี่ยน เติบโตความมั่นใจซึ่งกันและกัน ขณะที่ต้องสอนเรื่องระบบบัญชีและการมีวินัยทางการเงินให้แก่ผู้พิการด้วย ส่วนปัญหาด้านการตลาด จากให้คนพิการไปหาตลาดเอง ก็เปลี่ยนมาจับคู่กับภาคเอกชน ให้ตลาดมาพบธุรกิจคนพิการ เพื่อบอกความต้องการ แล้วให้ผู้พิการได้ไปปรับปรุงพัฒนาสินค้าของตัวเองมาตอบสนอง

“แม้เป็นธุรกิจคนพิการ แต่สินค้าต้องมีคุณภาพ และตรงตามความต้องการของตลาด ที่สำคัญต้องมีความเป็นมืออาชีพด้วย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเจรจาต่อรอง การนำเสนอสินค้า กระทั่งการคิดออกแบบต่างๆ ที่ไม่ต่างจากนักธุรกิจทั่วไป นี่คือโจทย์ของนักธุรกิจคนพิการ”

เขามองโจทย์สำคัญที่จะผลักดันให้นักธุรกิจผู้พิการประสบความสำเร็จได้ ด้วยหัวใจที่แข็งแกร่งของพวกเขา